

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

18

A magyar dal

iesőségét és a magyar dalkultúra fejlettségét fogják hirdetni Temesvár magyar dalostestvérei messze túl Románia határain. A Temesvári Magyar Dalárda egy külföldi körutat tervez, melynek folyamán nemcsak Magyarországon, hanem Németországban és Hollandiában is rendez hangversenyt. Hágában énekelni fog ugyanabban a teremben és ugyanazt a dalt fogja nekelni, amellyel ott nemzetközi versenyen elvitte az első díjat. És látni fogják, hogy a magyar kisebbségek is vannak dalaik és hogyha ezek ökszor fájdalmasak is, panaszosak is, e mindig művésziek. És a magyar dal zárnyán tovazsáll a magyar kultura liesősége egész Európa fölött és a zárnyakat djesőséges multu temesvári dalárda kölcsönzi.

Sok volt

annak az épületnek a tulajdonjogáért és félmillió, amelyben a temesvári vasutigazgatóság nyert elhelyezést és most az a veszély fenyeget, hogy ez a fontos intézmény hajlék nélkül marad. A nagyvezérkar úgy döntött, hogy a vasutigazgatóságnak Arad helyeti Temesvárott kell maradnia és ezzel hosszú évek sokszor elkeseredett küzdelmét döntötte el Temesvár javára. Azonban hiába a kedvező döntés, a vasutigazgatóság részére nincs elhelyezkedési lehetőség, haesak nem építenek új palotát. Ez pedig legalább negyven millióba kerül, ami nem áll rendelkezésre. Nem lett volna mégis jobb, hétmilliót adni a jelenlegi épületért?

Három bíró

van még a temesvári törvényszéknél a kisebbségek soraiból. Hét esztendő alatt a kisebbségi létszámnak ilyen lepadása világosan mutatja, hogy belátható időn belül egy kisebbségi bíró sem lesz már Temesvárott. Az igazságszolgáltatás független minden nemzetiségtől és felüláll származási elkülönüléseken. Az ügyet nem is ebből a szempontból tesszük szová. Azonban kizsorasulását látjuk a kisebbségek fiainak azokról a pályákról, amelyek az intellektuelek előtt nyitva állanak. És ebben nem is annyira a kisebbségek ellen irányuló rendszert látunk, mint inkább a kisebbségek aggályát, hogy számukra az érvényesülés azokon a pályákon nehezebb, mint a románok részére. A kormányhatalomnak áll módjában ezen aggályok eloszlatása. És talán érdekében is van. El kell következnie annak az időnek, ami Magyarországon volt, ahol románok a magyarokkal egyformán foglalták el a legmagasabb bírói pozíciót. El kell következnie annak az időnek, hogy Romániában is úgy legyen, mint Magyarországon, ahol a szegedi tábla elnöke ma is román és nem egy román disze a magyar kuriai bírói karnak.

Anglia erősen készül a háborura mert csak úgy tudja biztosítani az európai békét

London, aug. 6.

Az európai politika homlokterében a kudarcot vallott genfi leszerelési konferencia áll. Lord Cecil Genfből való elutazása előtt olyértelmű nyilatkozatot tett, hogy az értekezlet hasznos munkát végzett és ama reményének adott kifejezést, hogy

a cirkálók kérdésében az idő hártja majd el a felmerült nehézségeket.

Megerősítette azokat a híreket, hogy az értekezlet eredménytelensége miatt esetleg az előkészítő leszerelési konferencia időpontját jövő évrre kell halasztani. Ugyancsak a sikertelenül végződött genfi konferenciáról beszédet mondott Willer, a külügyminiszterium sajtóosztályának a vezetője is és a következő nagyfontosságú kijelentéseket tette:

Anglia a szükségletéhez képest folytatja a hajóépítést. Az amerikaiak azt tehetik, amit jónak látnak ebben a kérdésben. Anglia nem változtatja meg az álláspontját. Angliának egy bizonyos számú gyorscirkálóra van szüksége, hogy az egymástól távolos kereskedelmi tengeri útjait a tengeralattjárók ellen megvédelmezhesse. Tisztára Amerika ügye — jelentette ki Willer, — hogy a fegyverkezési verseny által a bevételi adókat növelni kell.

Angliában minden iskolásgyerek tisztában van azzal, hogy az ország élelmiszer pótlását tíz nap alatt el lehet vágni

és Angliát az éhínségnek lehet kitenni. Ennek a veszélynek Anglia még egyszer nem teheti ki magát.

Megmozdult a világ munkássága a halálraitelt olasz anarkisták megkegyelmezése érdekében

London, aug. 6.

Sacco és Vanzetti, a halálra ítélt olasz anarkisták kivégzésének az ügye nemzetközi ügyé fejlődött. A bostoni fegyház megerősített várhoz hasonlít. Fuller kormányzó kiadta az utasításokat az augusztus tizedikén végbemenő kivégzés előkészítésére.

A fogház és az összes állami épületek őrségét megerősítették.

Es amig a kivégzésre megteszik az előkészületeket, addig Amerika munkássága lázban ég és tiltakozásának számtalan tanujelét adja. Tegnap Newyorkban a földalatti vasut ellen háromizben követtek el bombamerényletet. A robbanás következtében sokan megsebesültek. A merénylet hátterében Sacco és Vanzetti megkegyelmeztetésének elutasítása áll. A newyorki bombamerénylettel ugyanez időben a filadelfiai Szent Emanuel templomban robbant fel egy bomba. Ennek a merényletnek is igen sok sebesült áldozata van. Az események a bostoni hatóságokat is erélyesebb intézkedésekre készítették. Többszer

falragaszt tíz nyelven ragasztottak ki, amelyeken tudtára adják a város lakosságának, hogy a fegyverviselést a legszigorubbán megtiltják. Legujabban jelentik, hogy az amerikai és különösen a kikötő munkásság mozgalmat indított Sacco és Vanzetti megkegyelmezése érdekében. Az amerikai munkásság körében a tüntető sztrájk gondolata egyre jobban tért hódít. Ezzel egyidejűleg az angol munkáspárt táviratot intézett Coolidge elnökhöz, amelyben bejelentette, hogy a nemzetközi tengerész szövetség esatlakozik az amerikai munkásság sztrájkmozgalmához, amelyet Sacco és Vanzetti kivégzése miatt indított.

Ebben az esetben a newyorki kikötő forcalma teljesen megbénul.

Ujabbán jelentik Párisból, hogy a szindikalisták nemzetközi szövetségének küldöttsége, amelyben valamennyi nemzet egy-egy képviselője vett részt, megjelent az amerikai nagykövet előtt, akinek interveióját kérték a halálraitelt anarkisták megkegyelmezése érdekében.

Az anyagyilkos Haverda Mária milliárdokat örökölt

Budapest, aug. 6.

Tizenhét éve, hogy Haverda Mária völegényével Jánosi Aladár gyógyszerésszel Szabadkán megölette édesanyját. A gyilkossági per nagy szenzációt keltett és a szabadkai esküdtsek Haverdát felmentette, mig az ítélet megsemmisítése folytán a szegedi törvényszék a szép asszonyt tizenöt évi fegyházra ítélte. Haverda Máriaat beszállították a Mária nosztraí fegyintézetbe. Két év előtt szabadult ki a fegyintézetből és azóta Nagytényben lakik. Egy újságíró meglátogatta nagytényeni otthonában Haverda Máriaat, aki régi szépségének már csak az árnyéka. Haverda Mária zárkóztott életet él, sokat dolgozik és saját házában lakik. Legutóbb az a hír terjedt el, hogy nagy vagyont, állítólag négy milliárd koronát, örökölt egyik szabadkai nagybátyjától, Haverda tagadta, hogy örökölt volna. Az asszony, aki a vagyon kedvéért még attól sem riadt vissza, hogy a tulajdon édesanyját eltétesse láb alól, ma attól fél, ha kitudódnék, hogy nagy vagyon felett rendelkezik, őt is meggyilkolják és kirabolják. Haverda Mária állítólag az örökölt pénzen üzletet akar nyitni.

Öten képviselnek ezerhétszáz temesvári házhelyigénylőt

Temesvár, augusztus 7.

Azok a házhelyigénylők, akik a várostól kisajátított beltelkekből kapnak, vasárnap délután hat órakor a városháza nagytermében gyűlést tartottak, amelyen az ezerhétszáz igényjogosult majdnem teljes számban veti részt. A gyűlést Agraru törvényszéki bíró nyitotta meg, aki elmondta, hogy a kisajátítás ügye most a legfőbb bukaresti fórum elé kerül, amelynek döntése végérvényes lesz. Miután szükséges, hogy az igényjogosultak ott hathatósan maguk védjék érdekeiket, azért Groszmann József mérnök, aki az eddigi munkálatokban részt vett, memorandumot fog szerkeszteni, melyet az igényjogosultak egy küldöttsége visz le Bukarestbe. Ez a bizottság fogja ott a legfőbb agrárbizottság előtt az érdekelteket képviselni, azonkívül hivatalos lesz arra, hogy valamennyi hatóság és az igényjogosultak között összekötő kapcsolatot képezzen, végül pedig résztvesz majd a háztelkek felmérésében is. Többek hozzászólása után megválasztották a delegációt, melynek tagjai a következők: Busuioe György, Veteceanu János, Carabas János, Farchescu József dr. és Neagoiu György dr.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'18'5. Párisban 15'54

Temesvári magánárfolyamok 1927 augusztus 7-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 785'00—787'00—787'00, dollár: 161'50—162'00—162'00, dinár: 2'84 külföldi, 2'78 belföldi, 2'78 effect, hollandi forint: 64'70—64'80—65'00, francia frank: 6'33—6'35—6'35, olasz lira: 8'83—8'86—9'90, cseh korona: 4'79—4'81—4'70, osztrák silling: 22'75—22'80—23'00, német márka: 38'40—38'70—38'50, magyar pengő: 28'15—28'25—28'25, svájci frank: 31'10—31'20—31'20.

Tülekedés a színházi koncesszióért

A temesvári színház igazgatójához a miniszter maga dönti el — Három ajánlat van a miniszter előtt, amelyek többnyelvű társulatot akarnak szervezni Temesvárott — Hetenként két román operaelőadás

Temesvár, augusztus 6.

Bukarestből érkezett híradások szerint az erdélyi magyar színházak koncessziójának egy része ügyében már elvileg döntött volna a szépművészeti miniszterium. Ezek szerint a még meg nem erősített híradások szerint Janovics Jenő, Kolozsvári, Erdélyi Miklós nagyváradi, Szendrey Mihály aradi, Fehér Imre marosvásárhelyi és Gáspár Jenő erdélykerületi színház igazgatók kérelme ügyében már kedvező döntést hoztak. Ezzel kapcsolatban még mindig óriási kérdőjel a temesvári színházi idény sorsáról. Olyan vetélkedés a temesvári koncesszióért még egy évben sem volt mint éppen ezidén. Ez részben érthető is, hiszen az új temesvári színház nemcsak művészeti szempontból biztosítja a komplett és jó előadások rendezésének lehetőségét, hanem üzleti szempontból is reális számításoknak nyújt teret.

A szépművészeti miniszteriumban a temesvári színház jövőjére vonatkozó döntést Lapedatu szépművészeti miniszter magának tartotta fenn és még egy hónapig tarthat, amíg ez a kérdés tisztázást nyer.

Most tért haza Bukarestből egy ismert temesvári politikus, aki a temesvári színházi koncesszió kérdéséről a következő érdekes dolgokat mondotta el:

— A temesvári színházi koncesszió az ügye egyhamar nem nyer elintézését, legalább is nem egyidejűleg a többi erdélyi színházak koncesszióinak a kiadásával. Ennek a késelemnek az oka abban a körülményben rejlik, hogy az új színházra vonatkozólag nagyon sok működési terv érkezett a szépművészeti miniszterhez. Az egyik ajánlat szerint a temesvári új színházat kapcsolatba kell hozni a létesítendő Teatrul de Vesttel oly módon, hogy Temesvárnak állandó román prózatársulata legyen. A magyar szezonra vonatkozólag ez az ajánlat nem tesz említést. A másik terv szerint Temesvárott vegyes román-magyar-német operett társulatot kellene létesíteni, amely megfelelő mellékállomással a játsszói időt egy osztáná be, hogy amíg Temesvárott a román operett működik, addig a magyar és német társulat másutt legyen foglalkoztatva. A harmadik ajánlat úgy véli megoldhatni a temesvári színházkérdést, hogy a román operatársulat és magyar operett társulat közös zenekarral és közös énekkarral működjen.

Hetenként két román opera előadást tartanának, míg a többi napokon a magyar operett és próza felváltva játszana olyképpen, hogy a magyar prózaelőadások megtartására az aradi társulat jöjjön vendég szerepelni. amíg a román opera Aradon játszana. Ez a terv belekapcsolná még a német operett társulat megszervezését is olyképpen, hogy olyan magyar erőket szerződtesse az igazgató, akik részben a német előadásokat is megtartanák. Gyakorlati szempontból talán ez az utóbbi terv a legfigyelemre méltóbb, — folytatja informátorunk — miután tekintetbe veszi Temesvár polgárságának nemzetiségi összetételét.

— Azt hiszem művészi szempontból sem hagyhat semmi kívánni valót hátra, mert az operához szükséges kórus és zenekar olyan művészi magyar és német operett előadásokat biztosítana, hogy a te-

mesvári közönség legkényesebb izlését is kielégíthetné, sőt üzleti szempontból is talán ez a legmegfelelőbb ajánlat.

Ily módon az opera egy zeneigazgatót kapna, míg a magyar társulat élére művezető igazgató kerülne. Ebben az esetben talán állami szubvencióról is lehet szó.

Ennek az ajánlatnak még az az előnye is megvan, hogy rendes színi-évadot akar biztosítani a prózának is. Döntés még nem történt, az ajánlatokat most tárgyalják és Lapedatu szépművészeti miniszter maga kívánja megoldani a temesvári színház kérdését, fejezte be nyilatkozatát a politikus.

Egyelőre csak kombinációkról van szó. A többnyelvű társulat eszméje elméletben nagyon szép, azonban gyakorlati megvalósítása rendkívül aggályos, mert működésében olyan akadályok merülhetnek fel, melyeket ma még nem lehet előre látni. Jogos mindenesetre az a követelés, hogy Temesvárott a román színházi Muzsa mellett a magyar, német is szóhoz jusson. Hogy milyen arányban jusson hely és idő az új színházban mindegyiknek, azt a közönség dönti el látogatásaival. Információink szerint a vegyes társulat eszméje a legrokonszenvesebb az illetékes miniszter előtt és valószínűleg ezt a megoldást fogja választani is. A magyarság szempontjából két mozzanat bír első sorban jelentőséggel. Az egyik, hogy

megfelelő magyar színházi idényt biztosítsanak, a másik, pedig, hogy azok a botrányok, melyek a legutolsó években a temesvári színház igazgatását olyan szomorúan hírkedték, meg ne ismétlődjenek.

A színészek a színpadon játszanak színházat és ne az életben. Akármilyen legyen is a megoldás, olyan igazgatóra essék a kormány választása, aki biztosítékot nyújt ugy érkölesi, mint anyagi szempontból, hogy a színház menete zavartalan lesz. A legutolsó években Temesvárott ez nem volt meg. És ennek volt következménye, hogy a színészek állandóan küldöttségeket menesztettek a hatóságokhoz, mert az igazgató nem fizette őket, gyűjtéseket

kellett rendezni segélyezésükre és más akciókra pazarolni az energiát, melyet más fontos magyar ügyektől vontak így el.

Sokan pályáznak a temesvári színházra és ezek közül többekről megállapítható, hogy nem felelnek meg a kívánalmaknak. A személyi kérdés éppen Temesvárott szoros összefüggésben van a színházügy megoldásával. Más és más ajánlatok fekszenek a miniszter előtt, melyek megvalósítása az illető ajánlattevők személyével van összefüggésben. Bizonyos az, hogy

egész éves színi szezont Temesvárott sem a román, sem magyar, sem a német közönség egyedül nem bír el. Tehát időbelileg az idény minden különösebb nehézség felosztható volna.

A nehézség, amely talán szintén áthidalható, a többnyelvű társulati szervezésében rejlik. Ami az operaelőadásoknál nem akadály, az operettnél és prózaelőadásoknál lehetetlen.

Gyakorlati szempontból ma is azt a nézetet valljuk, mint a múltban. Temesvár egyedül nem képes egész éves színi szezont fentartani. Nem tudja fentartani akkor sem, ha a gazdasági viszonyok megváltoznak. Tehát kapcsolatot kell keresni egy másik várossal. Földrajzi fekvésénél fogva erre egyedül Arad alkalmas. Ezen kapcsolat nélkül Temesvárott is, Aradon is elvész a legjobb akarat is. Áll ez arra az esetre, ha külön magyar társulatot szerveznek és talán még fokozottabb mértékben akkor, ha többnyelvű lesz a társulat.

Külön magyar és külön román társulat szervezése volna véleményünk szerint a leghelyesebb és ez a két társulat játszának felváltva Temesvárott és Aradon.

A végső szót az illetékes kultuszminiszteren kívül a két város vezetői fogják különben kimondani. A miniszteri általános érvényű koncesszió után ugyanis a színház igazgatóknak meg kell szerezni a helyhatósági engedélyt is, hogy az előadásokat valamely városban megkezdhessék.

A legnagyobb magyar regényt írja

Szabó Dezső tizenhárom kötetben Europa tragédiájáról

Temesvár, augusztus 6.

Szabó Dezső a legrobosztusabb magyar írói talentum nevével hangozik újra a magyar irodalom berkei. Az élete sem kevésbé érdekes, mint művei. Hiába buvik meg krisztinavárosi magányában, hiába kél csak éjjel át a Lánchidon a tulsó partra e magános gyalogos, ha elszenderedik is kis időre az érdeklődés, csakhamar ott zsonganak körülötte újra a kíváncsiság modern dzsinjei, a fürge riporterek, hogy beledikáljanak fantáziája süstörgő kátlanába, Vajjon mi forr, mi feszül e boltozatos homlok alatt? Vajjon mit formál e balsacian tornyosodó stílus, hol égisz szökkenő magasságával, hol moesárba zuhanó elkarhóztottságával a szónak, melyek minden hangon bugnak, harsognak, mint a végítélet orgonája, mikor a költő tragikus látomásait tolmácsolják.

Circumdederunt me inferni dolores, dolores inferni circumdederunt me, ez a gyászos zsoldár, a segítség motója, ez a halottas ének kergeti újra

meg újra az önkéntes száműzetés, a magánosság karjaiba az író, hogy megláthassa az élet igazi értelmét, mely nem választható el a haláltól. Apostoli egyszerű életet él. Most kávéházi márvány tábla az íróasztala s egy öreg ruhatáros a kapocs a külső hiú világ s a belső nagy világ közt. Ő intézi minden dolgát s ha kell irodalmi tanácsal is szolgál, mint egykor Moliere-nak szakácsnője.

Nagyon nagy regényen dolgozik Szabó Dezső. Címe Miért s terjedelme is kicsuszik a mai mérték alól. Tizenhárom vaskos kötet, lesújtott Európa tragédiája, tizenhárom izzig-vérig magyar kötet a forradalmak, az ellenforradalmak, a katalizmák rött hátterével. A regény központjában egyetlen ember áll. Ő akarja megfejteni a kérdést, hogy miért s mikor meghal még a lábainál játszódó gyermekek sem veszik észre távozását, csak a napsugár csuszik le már egészen fehér hajáról. Ki ez az ember? Talán ő? Ki tudja? Akik némi betekintést nyertek a készülő regénybe, azt mondják,

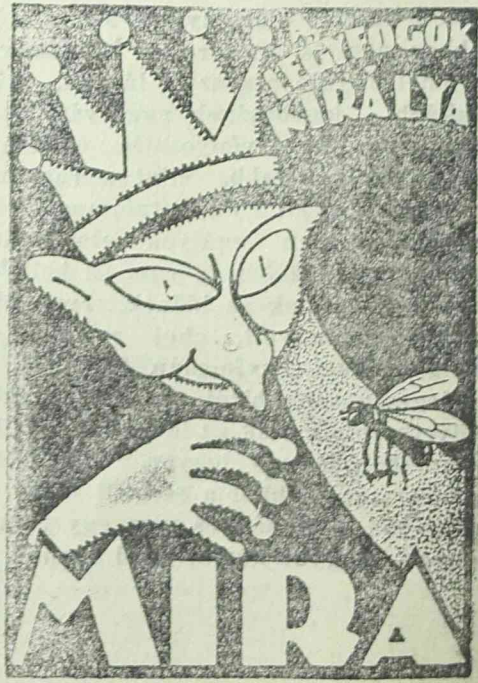
hogy vannak benne olyan káprázatos jelenetek, amelyeket magyar toll még nem irt le. Talán Szabó Dezső életének lesz visszfénye ez a sziklába faragott regény ennek az elementáris erőnek, mely úgy vágtat végig a világon mint a pusztaságon az oroszlan, magánosan és előre szegzett fejjel.

A titok köde fedi még az új regényt és a misztikum fátyla takarja még ennek a hatalmas tizenhárom kötetre tervezett munkának az alakjait és főszereplőit. Egy a bizonyos, hogy Szabó Dezső ebben a regényben is önmagát és az életet, a husból és vérből való, hol szomorú, hol nyomorult, hol megrikató, hol felvidítő életet adja. De hogy milyen is lehet a regény, amilyent még terjedelemlre nézve magyar nyelven nem írtak, arra talán Szabó Dezsőnek az eddigi élete és működése vet némi fényt. És most ezzel kapcsolatban, hogy Szabó Dezső kijön a legnagyobb magyar regénnyel, eszembe jut egy kedves és megható história. Igazi szabódezsői.

Most két éve, hogy új tervet kovácsolt. Hirtelen elhatározással eladta mindenét, ami értékes volt szíve részére és még gyönyörű könyvtárát is pénzzé tette, azután kiment Olaszországba. A politikába való ártása egy kissé az énjét megreszkettette és nem akart tudni többé semmit hazájáról. Azután csakhamar megunta Olaszországot is és átment Párisba. Ő maga sem tudta menyi időre. És Párisban csakhamar ott trónolt a Quartier Latin közepén. Üres szobát bérelt magának, azt beburkolta. Szabó Dezsőnek izlése van. Nem szeret az utcán, a kávéházakban és nyilvános helyiségekben élni és ez a lakás lelki világát tükrözte vissza. Gyönyörű volt a szó igaz értelmében. És azután egy pár hét múlva Szabó Dezső az örökké nyughatatlan véri ember, egyszerre ráunt Párisra. Hirtelen. Minden ok és indok nélkül. Csak úgy jött ez az érzése, hogy el innen. Ugy tünt el, olyan hirtelen, mint amilyen váratlanul felbukkant Párisban. De mielőtt elment, bucsu vacsorát adott és az egész hatalmas bérházat vendégül látta. Pezsgőt ittak és szinte könnyekkel megsiratták Ms. Szabót, aki most egyszerre eltávozik a körükből. Ugy siratták, mint egy örökre elvesztett honfitársat. De Szabó Dezső nem az az ember, aki csak sirással bucsuzna. Mielőtt vége volt a vacsorának és mielőtt a hajnali derengésben kihajtatott volna a pályaudvara, átölelte háziasszonyát és odaajándékozta sokezer frankot érő csodás berendezésű lakását. És vette a kis kofferjét, a kalapját és álmódzva megállott Gare de l'Esten és felszállt a bécsi gyorsra. Az álmélködő franciák pedig szívükbe zárták Ms. Szabót, aki ott a bécsi gyorson epedve várta, hogy mikor lép át a határt, hogy ismét hazai földön megálmondja a magyarság nagy regényét.

Mindezek jutnak az eszembe most amikor Szabó Dezső tizenhárom kötetre terjedő regényt ír. Mindezek a dolgok. És magam elé képzelem a magas gallérú, csontos arcú Szabó Dezső professzor urat, akinek egyetlen egy hibája van talán a világon. Hogy magyarnak született.

Flaneur.

Ötvennyolc fokos melegben az ország fővárosában

ahol az emberek csak késő este mennek az utcára, literszámra isszák az utcán a sört és limonádét, a bánsági kalapnélküli divattal szemben mindenki kalappal védekezik a napszúrás ellen és az erdélyi székely góbék magyar cigánnyal mulatnak a vendéglőben

A liberálisok bucsubankettje babonából maradt el

Bukarest, augusztus 5.

A bukaresti nyár, amely mindig messze felülmúlja hőség tekintetében a bánsági nyarakat, még talán sohasem volt olyan forró, mint ebben az esztendőben. Az aszfalt valóban elolvad az ember talpa alatt. Az emberek lehetőleg kora délelőtt és késő este járnak csak az utcákon. Délelőtti tizenegyétől délután ötig csak az van az utcákon, akinek okvetlenül kell. A máskor szorongásig népes Calea Victoriein ilyenkor alig lézeng néhány ember. Az autók és kocsik azonban így is nagy mennyiségben száguldanak az utcákon, mert akinek valami dolga van — különösen a vidékről jött ember — az mind járművet használ, mert annak fedett belsejében mégsem izzad olyan nagyon.

Bukarestben nem divik a kalap-talanság divatja. Temesvárott, valamint a Bánság és Erdély városaiiban ezrével szaladgálnak a kalapnélküli emberek.

Bukarestben mindenki kalapot rak a fejére. Ezzel védekeznek a napszúrás ellen, amelyből így is akad naponta néhány.

Strandra járni nem lehet, mert Bukarestben nincs strand. A Dambovica szennyes vizében nem lehet fürdeni. A bukarestiek így hát a parkokba menekülnek hűsölni. A Cismigiu és a Carol-park, melyek valóban remek, különösen estefelé, csak úgy hemzsegek az emberektől. Kár, hogy a szökőkutak által állandóan hűtött levegő illatát elrontja a tömeg párolgó izzadsága. A Cismigiu taván este a sok csolnakázó majdnem kiszorítja a vizet. A tó szigetére épített Montecarlo-vendéglő terraszán már este hatkor kell letelepedni, különben nincsen hely.

Bukarest szerenésje, hogy rengeteg kellemes kertvendéglője van. Ezek is mind zsufolásig tömve vannak. A magyaroknak is megvan a maguk favorizált helyük. A Transylvania-kert, mely a Calea Victoriei egy melékut-cájában van.

Nemesak magyarok látogatják, hanem erdélyi és bánsági románok és németek is, kik a különleges bukaresti konyha főztjeit nehezen bírják megszokni.

A cigány Kolozsvárról származott ide, a pincérek között két temesvári is van és a többiek is mind magyar helyről valók. Egy székely társaság nagyban mulat az egyik sarokasztalnál. Félórától cigánykíséret mellett mindig csak ezt fujják:

Ugy szeretem Marikát,
mint a kóposztacikát.

Aztán a társaság egyik tagjának ajánlatára dalt változtatnak és a végtelenségig éneklük:

Az én babám fekete nő,
két tüzes szeme fekete kő,
fekete testén csak a banán...

A nóta elől a Calea Victorieire menekülök. A Capsa és a Nemzeti színház közötti részen ezrek tolonganak. Mégis látni, hogy Bukarest már nyaral és hogy mindenki, aki csak teheti, kimenekült pár hétre a város forró katlanából. A nyári színházak, kertmozik és varieték előadása tíz órákor kezdődik. Sokan ott próbálnak üdülni.

Szerenese, hogy a parlamentet bezárták. Szegény honatyáink különben teljesen elolvadtak volna a nagy hőségben. A magyarok a képviselőház baloldalán ülnek.

Számuk a tavalyihoz képest igen megfogyott. Több ismert markáns alak

nincsen köztük. De azért valamely nyien ott ülnek izzadva. Olyan kevesen vannak, hogy nem engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy valamelyikük hiányozzék. A liberálisok közül bizony már többen hazautaztak, pár nappal előbb vakációznak. Könnyű nekik. Sokan vannak, úgy hogy ha hiányzik is közülük ötven-hatvan, nem is venni észre. A liberálisok és nemzetipártiak állandóan polemizálnak egymással. Állandóan leleplezik egymást. Olyanokat mondanak, hogy az ellenfélben rendszerint megfagy a vér. És kiderül még hogy csak azért mondanak ilyeneket, hogy a hőségben kölesösen lehűtsék egymást.

A képviselők és szenátorok most már szétbontak. A liberálisok nem rendezték meg most a szokásos bucsubankettet. Bratianu Vintila leintette a bankettet. Azt mondta, hogy a mai gazdasági viszonyok között a pártnak ilyesmire nincsen pénze. Az ellenzék köreiben viszont azt mondják, hogy a liberálisok babonából nem banketteznek.

Az Averescu-kormány tavalyi jövetelét előtt egy nappal bankettet tartottak és másnap megbuktak. Ezentul egyáltalán nem akarnak bankettezni. Viszont Averescu nem tartott bankettet és mégis megbukott.

A miniszterek és államtitkárok is nyaralásra készülnek. Érthető tehát, hogy a közönség most annál nagyobb sokaságban ostromolja az egyes miniszteriumokat, hogy különböző dolgait elintézzék. A tisztviselők és gépírók állandóan működő villamos ventilátorok működése mellett dolgoznak. Minthogy a miniszteriumokba csak délelőtti tíz órákor engedik be a magánfeleket — tudniillik azokat, akik nem rendelkeznek magas protekcióval —, azért az egyes miniszteriumok előtt már a kora délelőtti órákban már egész népgyűlésre alkalmas tömeg verődik össze, amely aztán tizenegykor, amikor a kaput a portás kinyitja, valósággal versenyfutást rendez. A közlekedésügyi miniszteriumot állandóan sok újságíró és még több álhirlapíró látogatja és állandóan vasuti szabadjegyet kérnek Dimitriu kabinetfőnöktől. Ez mindig azt válaszolja, tessék csak Dimitriu miniszterhez fordulni, ha ez engedélyezi a jegyet, ő kiadja.

A kabinetfőnök Dimitriu régebb idő óta van a miniszteriumban, mint a miniszter Dimitriu és nem

győzi hangoztatni, hogy nem a miniszter protezsálta be, akivel különben csak a nevük közös.

A kultuszminiszteriumot a színigazgatóaspiránsok tartják ostrom alatt. Minulescu vezérgazgató, aki a Kisebbségi színházak előadója, kijelentette, hogy a színházi koncessziók kiadására csak augusztus végén kerül a sor. Rengetegen folyamodtak már eddig is. Sok olyan akar színházi koncessziót, akinek a színészethez semmi köze. És vannak leégett direktorok is, olyanok, akik szégyent hoztak múlt évi működésükkel a magyar kultúrára, akik nem tartották be a tagjaikkal kötött megállapodásokat, nem fizették a gázsikat és a többi. Ezt mind Minulescu mondja és hozzátesszi:

— Előre is mondtam, nagy lesz a csalódása soknak. Hiába lesz minden protekció, minden szaladgálás, amit már most végeznek. A miniszter ur semmiféle protekciót nem fog igénybevenni, kijárókra nem hallgat, szemforgatásra és ígérgetésre nem ad, hanem

kizárólag az a szándék vezet, hogy a kisebbségi színházak ügye végre becsületesen megoldódjék.

Mert nem igaz az, hogy a magyar színházak azért jutottak bajba, mert a hatóságok részéről vezzálásban volt részük, hanem azért leginkább, mert a magyar színigazgatók legtöbbje nem tudta az üzleti szellemet a művészet szellemével összeegyeztetni és az utóbbit teljesen elnyomta. Gyenge társulatot tartott igen sok igazgató, rossz előadásokat produkált, rossz előadásokat adott és ezért került anyagi veszedelembé, amelyből különben az igazgató mindig épen került ki, csak éppen a színészek maradtak koldusok és tele adóssággal.

Kérdeztem a vezérgazgatót mi van különösen a temesvári színház ügyével. Mosolyogva válaszolt, hogy nem mondhat semmit, de kijelentette, hogy a megoldás olyan lesz, hogy mindenkit kielégít.

Ebben a forróságban nem bukaresti ember csudálkozik, hogy az emberek itt mennyi sört és mennyi limonádét — melyet uton-utfélén jégbehűtve árusítanak — tudnak meginni. Rengeteg mennyiség ez. Vizáradást lehetne vele csinálni. Egy pohár sör nyolc lei, egy limonádé kettő és ilyen alacsony árak mellett is egész életére el volna látva az, aki az ezen a címen egy nap alatt Bukarestben kiadott pénzt zsebrevághatná.

Kubán Endre.

Vasárnapi csevegés

a műpincsiről és a korzóról

A csacsiságok rendre mind eljutnak hozzánk is. A refinéria kedvelése, az esztelen fényűzés, a kapkodó és nyegle divatmánia meglepő sértetlenségben éled újra a szalonokban s a derék népek, miután a drága semmi-ségekre elszórták a valószínűleg könnyen szerzett pénzt, biztosra veszik, hogy izlésük színvonala teljesen világvárosi.

Pedig ezen szellemi proletárok eljárása máshoz nem igen hasonlítható, mint ahhoz az örömhöz, amit a szüindianok és kanibálok éreznek, midőn hancu tevékenységük továbbá a szerelem és táplálkozás élvei után európai divat szertint öltözködnek.

A divat teljesen fajtiszta szerecseneknél ugyanis abban áll, hogy ónagysága sikkos kigyóbőr topánkát akaszt a füleire, karjainak idomait plasztikusan borítja a selyem harisnya s igéző formáit kecsesen juttatja érvényre a himzett abrosz, melynek néhány szakavatottan alkalmazott harisnyakötő adja meg a divat utolérhetetlen tökélyét és a ragyogóan csábító külsőt.

Nos, éppen ennyire divatos az, aki a modernség és izlés csimboraszóját abban látja, hogy borjunagyságu selyempinesít szorongat a hóna alatt, mely a szabad mozgásban gátolja. A pincsiről egyébként hálaistennek hamarosan kiderül, hogy nem is él, sőt nem is igazi játékkutya, hanem ridikül. Nahát, hogy ez milyen szellemes! Majdnem annyira, mint mikor a kissé nehezebb felfogású „bundások” szívük Mariját avval lepik meg, hogy a zsebükben megnyomnak egy gombot és erre a gomblyukba tüzdött székfü világitani kezd. Hát nem nagyszerű? De engem inkább az érdekel, hogy mikor találjuk meg azt a gombot, amit ha megnyomnak, a fejekben is világozás gyullad? Ez divatnak is sokkal érdekesebb és hasznosabb volna.

A korzó olyan egyenes utvonal, ahol az emberek görbén járnak. Lehetőleg olyan helyen fekszik, ahol a legkevésbé van szükség reá, tehát a legforgalmasabb pontján a városnak, szerényen kioroszakolva mindazok érdeklődését, akik tudni sem akarnak róla. A korzó közelebbi célja ismeretlen. Állítólag olyan emberek hozták divatba, akiknek nem volt állandó lakásuk és az éjszakákat kénytelenek voltak sétálással eltölteni. Itt csinálják a divatot azok, akik a legkevésbé értenek hozzá és itt művelik az erkölcsösséget azok, akiknek a legkevésbé jutott belőle. De azért általában a korzó képe mégis nagyon szépen, színesen, sőt tulszínesen szokott festeni. Napsugaras délutánon a legkülönbözőbb formájú bokákból és térdkalacsokból gyönyörködhetünk s az áltátszó ruhákon keresztül ellenőrizhetjük, hogy mennyi anyag kell egy selyemkombiné összeállításához. Ez utóbbiból egy a férfiaknak, mint a nőknek meglehetősen előnyük van, mert míg a férfiak kellő ellenőrzést gyakorolhatnak a ruhaszámlák fölött, addig a nők bemutatathatják, illetve igazolhatják, hogy ruhájuk alatt is öltözködnek. A korzónak egyébként roppant fontos társadalmi szerepe is van, amennyiben az összes családi botrányok kiindulási pontját képezi és a válás utáni új ismeretségek is ezen helyre nyulnak vissza. A korzót rendszerint aszfalt borítja, amelyben állandóan mély nyomokat hagynak azok a nehéz emberek, akik ezt a helyet állandóan fölkeresik és akikkel a könnyebb fajsúlyú ellenkező nemű látogatóknak nem könnyű kikezdeni. Ez a mai korzó.

(K. E. K.)

WECK

gyümölcs és főzelékkonzerváló üvegek

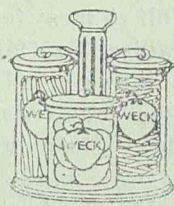
Teljesen friss és üde szín és íz :: Eredeti gyári árak

Minden nagyságban raktáron

BARUCH I. FIAI

üvegudvar

Timișoara, Városház-utca 4.

Alapítva 1857 ☉☉☉ Telefon 14-71

➡ **Tekintse meg kirakatainkat!** ➡

Cipészek és szíjgártók figyelmébe!

Állandóan nagy raktár az összes külső és belföldi bőráruban és divatbőráruban Mélyen leszállított áruk.

Gerson Klein utóda Eibenschütz Hermann bőrkereskedő, Temesvár-Belváros.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ókirályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

Álmodozó

tekintetű, törekény, finomlelkű uriaszony lép ki nagyszentmiklósi magányából, hogy felvegye a versenyt a férfakkal, az erősekkel és elinduljon azon az uton, amely tele van hintve gáncsal és tövissel, de mégis a sikerhez vezet. Egy álmodozó, ábrándos lelkű nagyszentmiklósi uriaszony, Úrményiné Baneth Ibi, amikor legjobban fájt az élet, vagy talán akkor, amikor már nagyon ráunt az emberekre, leült egyetlen jóbarátja, a zongora mellé, ujjai végigfutottak a billentyűkön és megszülettek a hangulatos ütemek, dalok, amelyek most elindulnak a siker útjára. Baneth Ibi operett zenét írt. És aki hallotta a zenét, elragadtatással nyilatkozik róla, mert megfog, megkap és elanda. Az első női operettszerző muzsikusa vérből sarjadott és unokahuga Jacobó Viktornak, a korán elhunyt nagy magyar zeneszerzőnek. Fekete Tivadar fantáziája, írói készsége szolgáltatta a zenéhez a szöveget és az Úrményi család pompás nagyszentmiklósi rezidenciájában született meg a Miss Montecarlo. Újszerű szöveg és nem a régi megszokott operettsablonokon haladó hanem lüktető vért és igazi irodalmat jelentő versek teszik értékké a szövegkönyvet. Humor és pajzánosság vonul végig az egész darabon, amely méltó kerete a nagyszerű zenének. A darab magára vonta a nemzetközi kiadók figyelmét is. Berlin, Budapest elfogadták az operettet, amelynek német fordítását Németh Henrik végezte. A bemutató az őszi szezon kiemelkedő eseménye lesz. Charlottenburg, Berlin és Budapest egyszerre játsszák a darabot.

— Az özvegy királyné köszönete. Pacha Ágost püspöknek Ferdinánd király elhalálása alkalmával Marienbadból küldött részvétlétvirafára válasz érkezett, melyben Hiotu, a királyi udvar minisztere, Mária királyné nevében megköszöni a püspök részvétnyilvánítását.

— Cosma miniszter Temesvárott. Cosma Aurél dr. volt miniszter, parlamenti képviselő, a liberális párt temesi tagozatának elnöke Bukarestből, ahol résztvett a parlament munkájában, visszatért Temesvárra. Cosma néhány napig marad csak Temesvárott és nyári nyaralásra valószínűleg Lipafüredre megy.

— A Juhos-ügyet nem Temesvárott tárgyalják. A Juhos-ügyben érdekelte fordulat történt. Juhos Gyuláné, Varjassy Lajos dr. és Conea Marin ugyanis kérvényt intéztek a legfelsőbb semmitőszékhez, hogy az ügyüket a temesvári ítélőtábla hatásköréből tegyék át egy másik tábla hatáskörébe. A bukaresti legfelsőbb semmitőszék helytadott Varjassyék kérelmének és így nem a temesvári törvényszék tárgyalja a rendkívül érdekes bűnügyet. Hogy melyik törvényes szék nyer megbízást az ügy tárgyalására, még nem lehet tudni.

A parlament feloszlását követeli továbbra is a nemzeti parasztpárt hajthatatlan vezére

Kolozsvár, aug. 7.

Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt vezére tegnap délután Kolozsváron át birtokára utazott. A pályaudvaron párthívei és az újságírók várták, akikkel barátságosan elbeszélgetett. Maniu tudósítónk előtt a következő nyilatkozatot tette pártja jövődó programjáról:

— Egyáltalában nem fáradtam el az utóbbi hetek izgalmas és jelentőségteljes harcaiban. Most meglátogatom családomat és azután Vaida-Voevod Sándor barátom birtokára utazom, ahol evvel a régi hűségű fegyvertársammal kidolgozom azt a hadi-

tervet, amelyet már korán ősszel végre akarunk hajtani. A liberálisokkal nincs megegyezés és nem is lesz, ha csak Brătianu nem enged eddigi merev álláspontjából. Mi továbbra is követeljük a parlament feloszlását és az új választások kiírását. Ami az új közjogi rendet illeti, megmaradunk a parlamentben felolvasott nyilatkozatunk mellett. A régenstanácesai való viszonyom sokkal jobb, mint azt a liberálisok hangoztatják. Külpolitikai kérdésekben az ellenzék és kormány között teljes az összhang. Ősszel erőteljes parlamenten kívüli akcióra van kilátás, amely természetesen megmarad a törvényes keretek között.

A Magyar Dalárda külföldi turája keretében Németországban és Hollandiában is fog énekelni

Temesvár, aug. 7.

Szép és nemes tervvel foglalkozik a Temesvári Magyar Dalárda. Nemkevesebbről van szó, mint arról, hogy a dalárda huszonnégy legjobb énekes a tavasszal — husvét táján — vándoruttra kel, hogy a külföldön néhány hangverseny keretében esillogtassa a magyar dal szépségeit és megmutassa Románia legelső dalárdájának magas színvonalát. A terv előkészítéséhez már az őszi folyamán fognak hozzá, amennyiben betanulnak egész csomó új karéneket. A legnagyobb sulyt magyar népdalokra és magyar költőknek magyar zeneszerzők által megzenésített verseire fordítják. A hangversenyek keretén belül bemutatják majd többek között az Egy gondolat bánt engemet, Nem nyíl rózsza száraz földön, Elragadta a Balaton galambomat tőlem című dalokat is. A bemutatásra kerülő népdalokat szintén nagy körültekintéssel fogják kiválogatni és pedig

bánatosat és vidámat egyaránt. Minden hangversenyen előadják Pogatschnigg Guidónak és Szabolcska Mihály költőpápnak Dal a dalról című gyönyörű dalát, amely annak idején az amsterdami nemzetközi versenyen első díjat nyert. Ennek a körülménynek különösen kiemelkedő jelleget ad az, hogy a Temesvári Magyar Dalárda ellátogat Amsterdamba is és abban a teremben fogja ezt a dalt elénekelni, ahol az először elhangzott.

A terv szerint a Temesvári Magyar Dalárda férfikara ellátogat Magyarországon keresztül Németországba és Hollandiába. Utközben művészeti és dalkulturális célból, azonfelül pedig a kirándulás költségeinek részben való fedezésére a következő városokban rendeznek hangversenyeket: Szeged, Buda-pest, Nürnberg, Amsterdam és Hága. Lehetséges azonban, hogy ebbe a sorba még néhány más várost is beiktatnak.

— Új vasuti vonal a Bánságban. Régi óhaja megy teljesedésbe október elsején a bánsági lakosságnak. Megirtuk, hogy a vasuti vezérigazgatóság végre elhatározta a Komlós és Mária-földe között lévő tizennégy kilométeres vasuti vonal kiépítését. A vonal-építés munkálatai javában folynak és ünnepélyes forgalombahelyezés október hó elsején megy végbe.

— Az iraki király Londonban. Londonból jelentik: A Times értesülése szerint Feissal iraki király repülőgépen Londonba érkezik, hogy személyesen vegye át az Anglia és Irak között létesítendő szerződés tervezetét és az eddigi szerződés megváltoztatására irányuló tárgyalásokat személyesen vezesse. Jafar pasa miniszterelnök Párisban csatlakozik a királyhoz.

— Volt esanádegyházmegyei pap halála Amerikában. Newyorkból jelentik: Kovács János detroiti katolikus plébános, aki egy negyedszázad előtt vándorolt ki Amerikába a csanádi egyházmegyéből, meghalt. Az amerikai magyarság őszintén gyászolja a derék pap halálát.

Ne panaszkodjék lábizzadásról, inkább használjon **PEDISAN** lábsót, mert csak az segít.

— Volt temesvári banktisztviselő letartóztatása Szófiában. Bukarestből jelentik: Rosenfeld Jenő, a Banca Taraneasca temesvári fiókjának volt tisztviselője, tizenkétmillió lei elcsikasztása után megszökött. A bukaresti rendőrség körözőlevele folytán Szófiában letartóztatták. Rosenfeld Jenő hazahozatala érdekében megindult a kiadatási eljárás.

* Szép, tartós és olcsó a „Regina” harisnya.

— Meghosszabbították a köztisztviselők vasuti igazolványait. A bukaresti vasutigazgatóság távirati rendeletet adott ki, mellyel az összes köztisztviselők, a nyugdíjasok, továbbá a postaalkalmazottak július 31-én lejárt vasuti igazolványait további egy hónapra, augusztus 31-ig meghosszabbította.

* Színes és fehér női combines csak Lei 150 Reebegernél Szent György tér.

— A rendőr lelőtte támadóját. Aradról jelentik: Buduca János rendőr Arad egyik külvárosában, az ugynevezett Rácfertályban tett éjszaka szolgálót, mikor menekülve egy fiatal ember közeledett feléje. Néhány perc múlva egy másik munkáskülső ember jött, aki az elsőt ütlegelni kezdte. Mikor a rendőr figyelmeztette, hogy hagyja abba, hirtelen kikapta a rendőr kezéből annak gummibotját és többször a rendőrré sújtott. A rendőr erre revolvért rántott és támadójára lőtt, akinek a golyó a hasába furdott. A sebesült munkást, akiről megállapították, hogy a neve Olariu János, haldokolva a kórházba szállították.

* Kitűnő férfiing Lei 240, alsónadrág Lei 110 Reebegernél Szent György-tér

— Tragikus halál a polgármesteri szobában. Kolozsvárról jelentik: Tegnapi este Mihály Tivadar kolozsvári polgármester dolgozószobájában tragikus körülmények között halt meg Popper Lipót az Energia részvénytársaság igazgatója. Popper a villamosvasut építése ügyében tett előterjesztést a polgármesternek, amikor hirtelen rosszul lett és eszméletlenül összeesett. Az előhívott orvos már nem tudott segíteni rajta, mert szívrohamból meghalt az alig ötvenkét éves embert.

FELOSZLATJÁK A BÉCSI VÁROSŐRSÉGET. Bécsből jelentik: Seipel kancellár közölte Seitz polgármesterrel a nagykövetség tanácsának azt a határozatát, amelyben tiltakozását fejezte ki a békeszerződésbe ütköző bécsi városőrség felállítására. Seitz polgármester tudomásul vette a tiltakozást és bejelentette, hogy augusztus tizennyolcig a városőrség valamennyi alakulatát feloszlattja.

— Csődöt kértek a Kobelt-bar tulajdonosa ellen. Kobelt Mátás cukrász ellen Krausz Elka, a barban alkalmazott zongorista harmincegyezer lei miatt a csődmegnyitást kérte. A bíróság nem döntött a csődkérelem fölött, hanem írásban közli határozatát. Bergmann Imre szabómester ellen egy németországi cég kért csődöt kétezeröteven esch korona tartozás miatt. Ezt az ügyet is elhalasztotta a bíróság. Megnyitotta azonban a csődöt a bíróság Leidenbach Alajos dettai bórkereskedő ellen kétezeröteven száz lei tartozás miatt.

— Letartóztatott angyalesináló. A vizsgálóbíró letartóztatta Jurca Ikonia hatvanhét éves temesujlaki asszonyt, aki üzletszerűleg foglalkozott tiltott műtétek végrehajtásával és legutóbb is az általa végzett műtét folytán halt meg Gáspár Anna medvesi lakos. Kihallgatása alkalmával előadta, hogy ő sohasem fogadott pénzért a szolgálatait és azt emberieségből tette.

— Goga emlékiratain dolgozik. Bukarestből jelentik: A Politica című lap szerint Goga volt belügyminiszter barátai megeafolják a visszavonulásáról szóló híreket. Goga jelenleg emlékiratain dolgozik, amelyek állítólag szenzációs részleteket fognak közölni a háború utáni belpolitikai eseményekről. A volt miniszter ősszel ismét visszatér a politikai élet küzdőterére.

* Női-panama és finom filclapok legelőnyösebben N. C. Daniel cegnél a gyárépületben József-tér 12.

— A harcias aradi polgármester. Aradról jelentik: Az aradi polgármesteri hivatal és a rendőrség között régóta feszült a viszony a népesedési hivatal hovatartozandóságának kérdése miatt. Tegnapi délelőtt Anghel István polgármesternél megjelent Szerte Péter nevű tisztviselő és elpanaszolta, hogy a népesedési hivatal főnöke felfüggesztette állásától. Anghel a felfüggesztést nem vette tudomásul és kijelentette, hogy azokat a tisztviselőket, akiket a rendőrprefektus elbocsátott, továbbra is fizeti a város, ellenben azoknak, akiket helyettük vették föl, nem olyósítja a fizetést.

* „REGINA”-harisnyák a legtartósabbak.

— Csaló városi vezetőség. Bukarestből jelentik: A ploestii városi tanács működésében nagy csalásnak jöttek nyomára. A vizsgálatot vezető bizottság ugyanis megállapította, hogy a kenyérgyegyeket, amelyeket az illetékek lerovása jeléül minden kenyérre ráragasztanak, meghamisították és a hamsi tásban a város több vezetője is részes. A vizsgálatot folytatják.

* Jégszekerények, fagyaltgépek, email és alumíniumáru leszállított áron kapható Scherter Ottónál, Temsvár, Belváros.

— Csalt és óvadékat sikkasztott. Budapestről jelentik: A rendőrség őrizetbe vett egy Wolf Árpád nevű egyént, aki engedély nélkül hozott forgalomba az elhunyt Prohaszka Ottokár püspökről plaketteket és ezek árusítására ügynököket alkalmazott, akikől közel nyolcezer pengő óvadékat elsikkasztott.

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés
TIMISOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

* Lángbetűkkel vagy az égre felírva, hogy a FARMODONT fogkrémmel nem volt még jobb soha!

AVERESCU NEM POLITIZÁL
TÖBBÉ. Bukarestből jelentik: A Cuvantul szerint Averescu tábornok őszre erőteljes politikai akcióba kezd. Ezzel szemben a Politica azt írja, hogy Averescu tábornok végleg visszavonul a politikától és pártja vagy fuzionál vagy pedig új néven veszi fel a politikai harcot.

— **Leszállítják a vasúti tarifát.** Bukarestből jelentik: Az a remény, melyet annak idején az államvasutak új tarifájához fűztek, nem vált be. A magas tarifák következtében a bevételek csökkentek úgy, hogy az államvasutak a legutóbbi tíz hónapban ötszáz millió deficittel dolgozott. Ennek következtében elhatározták, hogy szeptember tizenötödikén a tarifát jelentékenyen leszállítják. Az erre vonatkozó számítások most vannak folyamatban.

— **Klein Jenő ötven éves.** A temesvári ipari munkaadók szindikátusa augusztus tizenegyedikén ünnepli meg Klein Jenő mérnök, a szindikátus elnökének ötvenedik születésnapját. Az iparosság ez alkalommal tisztelettel vonul fel a belvárosi zsidó templomban tartandó hálaadó istentiszteletre, este pedig szerenádot rendeznek elnökük tiszteletére, melyet bankett követ.

— **Közvetlen telefonösszeköttetés Szófiával.** Bukarestből jelentik: Szeptemberben megnyitják a Bukarest—Szófia közötti közvetlen telefonvonalat. Valószínű, hogy Erdély és a Bánság is bekapcsolódhatik a Szófiával való telefonérintkezésbe.

— **A budapesti sztrájk.** Budapestről jelentik: A vasipari munkások sztrájkja ügyében Andrejka főkapitányhelyettes megkezdte az egyezkedési tárgyalásokat az érdekelt munkásság vezérével és a csepeli, valamint az egyesült izzógyár vezetőségével. Minden remény megvan arra nézve, hogy Andrejka akciója sikerrel jár és már hétfőn a budapesti gyárakban felveszik a munkát. Ezzel szemben az újpesti gyárak kizárt munkásai csak akkor hajlandók munkába állni, ha teljes bérkövetelésüket megkapják. Az újpesti munkásság lemondott fél napi keresetéről, így negyven ezer pengő gyűlt össze, amelyet a kizárt munkásoknak adtak, akik ezen az uton majdnem egész fizetésükhöz jutottak.

— **Feloszlatott városi tanács.** Bukarestből jelentik: A legfőbb közigazgatási tanács véleménye alapján a belügyminiszter feloszlatta a jassii városi tanácsot.

— **„Ófelsége Ferdinánd király és a Bánság“** címmel az ősz folyamán nagyszabású emlékmű fog megjelenni, mely a nagy uralkodóhoz méltó keretben megörökíti azokat a bensőséges kapcsolatokat, melyek Ófelsége és a Bánság lakossága között az idők folyamán mind szorosabban szövődtek. A diszmű megörökíti az elhunyt uralkodó temesvári, bánsági és aradi látogatásainak minden mozzanatát írásban és képben, apró, jellegzetes epizódokat, melyek mozaikszerűen színes képét fogják nyújtani a nagy uralkodónak és a nagy embernek, aki oly nagy szeretettel és jóindulattal viseltetett az illető nemzeti kisebbségek iránt is. A munka szerkesztését Grădinaru Emil temesvári kulturatanácsnok és Bugél Jenő hírlapíró vállalták s az ő személyük biztosítéka annak, hogy a mű méltó kiállításban, gazdag tartalommal fog megjelenni. Mindazok, akik abban a szerencsés kitértetésben részesültek, hogy a megpöldögölt nagy uralkodóval személyes nexusba kerültek, felkértek, hogy erre vonatkozó adataikat fényképfelvételeiket, rajzokat és saját fényképeket sürgősen küldjék be Grădinaru Emil kulturatanácsnok címére, Temesvár, városháza. A beküldött képek vissza lesznek szolgáltatva.

Hosszu harc után győzött Temesvár és most helyiséghiány miatt elveszti a vasutigazgatóságot

Temesvár, augusztus 7.

Temesvár és Arad versengése a vasutigazgatóságért régi keletű. Ebben a versenyben végül is Temesvár maradt a győztes. Támogatva ebben Temesvárt a nagyvezérkar is, amely katonai szempontból nem tartja alkalmasnak Aradot arra, hogy vasutigazgatósági székhely legyen. És mindennek dacára

a temesvári vasutigazgatóság megmaradása mégis veszélyben van és könnyen megtörténhetik hogy az igazgatóságot Arad kapja meg, amelynek pedig nem is szánták.

Az ügy, amelyen ez a dolog megfordul: a helyiség kérdése.

Ismeretes, hogy a temesvári vasutigazgatóság még a háboru előtti időből a József-tér egy bérháztömegében van elhelyezve, amely a csődbejutott Fiatska Béla tulajdona volt. A csőd folytán Fiatska valamennyi ingatlana nyilvános árverésen eladásra került. A temesvári vasutigazgatóság számolva azzal, hogy eladják feje fölött a házat, előterjesztést tett a bukaresti vezérigazgatóságnak és ajánlotta, hogy a vasut vegyen részt az árverésen és vásárolja meg azt. Előterjesztésében kifejtette az igazgatóság azt is, hogy az épülettömböt — akár hogy is felhajtják annak árai — legfeljebb tíz millió leiert meg lehet vásárolni. Ezzel szemben a vasutnak azonban nem kell többet fizetni és azokat a helyiségeket, melyeket jelenleg még magánfelek tartanak elfoglalva idővel ugyancsak a maga céljaira használhatja.

A vasutigazgatóság előterjesztését azonban nem fogadták el azzal az indoklással, hogy a vasutnak, amelynek rengeteg deficitje van, jelenleg nincsen pénze házvásárlásra.

— **Orkán a Fekete tengeren.** Konstancából jelentik: A Fekete tengeren pár nap óta borzalmas vihar dühög, amely számtalan halászbarkát elsüllyesztett. A nagy hajók sietve igyekeznek kikötőbe érni. A török part mentén lévő Tusan városkában a vihar igen sok házat romba döntött és a természet tönkretette. Az orkánnak sokszáz halott áldozata van.

— **Halálozások.** Erdemes gyáriparos dől ki az élők sorából. Moldován Béla, a Moldován és társa tükör- és üvegesítő részvénytársaság igazgatója hosszas szenvedés után ötven éves korában meghalt. Az elhunyt páratlan energiával és üzleti érzéssel nemcsak megalapította, hanem felvirágoztatta a vezetése alatt álló üvegyárat, amely nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is kiváló hírre tett szert. Moldován Béla szolid, korrekt üzletember volt. Munkatársai és munkásai szerették és nem volt olyan áldozat, amelyet munkásai szociális jó léte érdekében meg ne hozott volna. A gyárat továbbra is az ő szellemében Fischer Ignác eddigi ügyvezető igazgató vezeti, aki kiváló szakember. A korán elhunyt Moldován Bélát özvegyén kívül, leánya Tremmel Józsefné és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma délután négykor lesz a Helvét-utca 7a alatti gyászszobából. — **Schneider Miklós** a józsefvárosi Amatőr Sportklub játékos és egyik alapítója rövid szenvedés után meghalt. Halálát szülei, huga és kiterjedt rokonság gyászolja. Tegnap délután helyezték el sporttársai nagy részvétele mellett örök nyugalomra.

Pedig miként a megtartott árverés megmutatta, az épületet kevesebbért is mint tíz millióért — hét és fél millió leiert — szerezhette volna meg a vasut.

A temesvári vasutigazgatóság egyik magasrangú tisztviselőjétől, aki a fenti információt adta — ezt kérdeztük erre:

— És mi lesz, ha a ház új tulajdonosa a vasutnak felmondja a bérletet?

— Akkor nem marad más hátra, hogy más helyiségeket keressünk.

— Van rá remény, hogy találunk?

— Alig. Egész emeleteket egymásba nyíló szobák sorát alig találhatunk már csak azért is, mivel Temesvárott még mindig nagy a lakásínség.

Mindenestre, ha ki kell egyszer innen költözni, keresni fogunk megfelelő helyiséget.

— És ha nem találunk?

— Akkor kénytelenek leszünk átmenni Aradra, ahol impozáns vasutigazgatósági palota van és amelyet bármikor elfoglalhatunk.

Ennyi volt az információ.

Fontos gazdasági és forgalmi érdek, hogy a vasutigazgatóság továbbra is Temesvárott maradjon. Az érdekköröknek kell most arról gondoskodni, hogy megfelelő helyiséget szerezzenek a vasutigazgatóságnak és így ennek a fontos szervnek, melynek elverése annyi utánjáráshoz került. Temesvárott való megmaradását biztosítsák.

Teremtsek elő helyiséget a vasutigazgatóság számára. Ha másképpen nem megy: béreljék ki a katonai kinstártól erre a célra az egyik kaszárnyát.

Ez a megoldás már csak azért is lehetséges volna, mert hiszen már szó van róla, hogy a kaszárnyákat a városból kitelepitik és a mostani kaszárnyák helyett az új helyeken a város új kaszárnyákat épít.

* **A Lunapark nyári varietéjében** ma este nagyszabású balett-estélyt rendez a cluj-i opera balett-társulatának több elsőrendű tagja.

— **Három kisebbségi bíró a temesvári törvényszéken.** Raesov Lehel, a temesvári törvényszék bírája az igazságügyminisztériül nyugdíjaztatását kérte. Az igazságügyminiszter miután Raesov Lehel harmincöt szolgálati évvel rendelkezik, helytadott a kérelemnek. Raesov felvételét kérte az ügyvédi kamarába és Billéden, tekintettel arra, hogy a családja is ott tartózkodik, ügyvédi irodát nyitott. Raesov távozásával immár csak három kisebbségi bíró működik a temesvári törvényszéken.

Mielőtt fürdőszobát berendez

Mielőtt vízvezetékét csináltat

kérjen ajánlatot

Hirschl u. Comp. cégtől

Kossuth Lajos-u. 7. — Telefon 717, 16-76.

— **Revolverből magára lőtt, azután a Begába ugrott.** Ladányi László tizenkilenc éves asztalossegéd néhány nappal ezelőtt a Begára ment eszolkázní és azóta nem került elő. Keresésére indultak és tegnap üresen találták meg a csolnakot Giroda közelében. Nemsokára megtalálták a holttestet is. Megállapítást nyert, hogy Ladányi revolverből előbb magára lőtt, azután beugrott a vízbe. Öngyilkosságának oka, hogy már régóta munkanélkül van és hozzátartozói nyomorogtak.

„AZOFORM“ bakteriumtrágya

forradalmat jelent a mezőgazdaság terén.

Bánati kísérletek 25-80 százalékos többtermelést eredményeztek.

Egy doboz ára (1/4 holdra) Lei 350.—

Képviselet: **CH. SALJÓ és TÁRSA** Temesvár, IV., Pályaudvar-ut.

— **Krach a newyorki tőzsdén.** Newyorkból jelentik: A tőzsdén tegnap az értékek pillanatok alatt a felére zuhantak. Az óriási áresés a tőzsdén hatalmas pánikot keltett. A tőzsdekrach okát külföldi események és valószínűleg a genfi konferencia sikertelensége okozták.

— **Konstantinápolyi betörő elfogatása.** A vizsgálóbíró letartóztatta A bze Mehmed Konstantinápolyi származású huszonnégy éves törököt, aki Temesvárot és a környéken legutóbb számos betörést és lopást követett el.

— **Verekedő legények.** Az elmúlt éjjel Darányi Sándor, Fabri Imre és Stuchli Jakab gyárvarósi legények összeszólköztek egymással, majd összeverekedtek. A verekedés folyamán Darányi és Stuchli nekiestek Fabrinak és betörték a fejét. Fabrit a mentők a kórházba szállították, míg a két verekedőt a rendőrség elővezette.

* **Zsuzsi-étteremben** ma, vasárnap az étlap a következő: Aprólék-leves, töltött paprika, libasült garnirunggal és salátával, almás pite. — Hétfőn az étlap ez: Sajtleves, burgonyafőzelék bélszínfilével, paprikás rostélyos garnirozva salátával és palacsinta izzel. Egy menü ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta frissen csapolt sör. Tisztviselőbéd 32 lei.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Konstantin EmiElia, Gárdos György, Matusinka Bozália, Mereszko Károly, Szekulics Erzsébet és Pohr Gertrud. Meghaltak: Bundás Magda 17 napos, Gockler Ferenc 55 éves, Moldován Béla 50 éves, és Weinbrenner Vilmos 38 éves korában.

Sport

Kerékpárverseny Temesvárott. A Glória-motorkerékpár Egyesület ma délután félnégykor a Banatul pályán versenyt rendez, amelyen a Glórián kívül a Kinizsi, Arad és Karánsebes motorkerékpárosai is részt vesznek. A verseny iránt sportkörökben nagy az érdeklődés, mert abban csupa favorit vesz részt és országos küzdelem lesz. A Glória pályáinak felavatása szeptemberben lesz, amely motorversennyel lesz egybekötve.

A futballbajnokság döntő küzdelme. Ma délután hatkor Aradon dől el az országos futballbajnokság sorsa. Az eddigi küzdelmekben a Kinizsi és a brassói Coltea lettek a győztesek s így kvalifikáltak magukat a döntő küzdelemre. A Kinizsi teljesen kompletten katonai játékosaival kiegészítve veszi fel a küzdelmet az országos bajnokságért. A Coltea bár fegyelmezett és nívós csapat, mégis minden valószínűség szerint a Kinizsi holnap hetedszere nyeri meg az országos futballbajnokságot.

Válogatott hazenacsapatok mérkőzése. A temesvári hazenaszakosztály kezdeményezésére ma délután a TMTE pályán a temesvári válogatott hazenacsapat két mérkőzést tart. Délután ötkor az aradi válogatott csapat lesz a temesvári csapat ellenfele, míg hatkor a zombolyai válogatott csapattal veszi fel a küzdelmet. A két mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul. A temesvári hazenaszakosztály külföldi összeköttetéseket is keres és legközelebb nemzetközi mérkőzéseket rendez

Színház

Beregi Oszkár temesvári vendégjátéka. Művészi eseményt jelent Beregi Oszkár, a kiváló magyar színművész, temesvári vendégjátéka, aki kedden a Morfiumban, szerdán pedig a Kisértetekben lép fel. Felesleges külön kihangsúlyozni Beregi fellépésének a jelentőségét, hiszen Beregi neve egyet jelent a legnagyobb és legkiválóbb magyar színjátszással. Beregi Oszkár fellépései iránt városszeret óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Az örök nő Mihály bá és komája Temesvárott

Modern csatater

Az egyik hírneves sebész rendelésében találkoztam vele.

— Enyje, hát maga mit keres itt? A fiatal lány (mivel fiatal lányról van szó, aki még hozzá nagyon szép is) huncut mosollyal hunyorított.

— Csitt — szólt — támadás készül a sebész ur ellen. Látja ezt a karcolást itt a kezemen? — És feltúrte hófehér karján a batiszt kötést.

— Látom. Ezért jött? Talán operatív beavatkozásra van szükség,

— Ahogy én ezért jöttem. Hiszen mondom, hogy karcolás. Azért jöttem — és itt suttogóra halkította hangját — hogy megismerkedjem az orvos urral. Szép fiu, ügyes és már régen tetszik nekem. Ne gratuláljon a sikerhez, mivel vadásznak nem kell szerencsét kívánni.

— Vadásznak érzi magát?
— De még mennyire! Férj-vadásznak.

— Milyen nő maga? Hiszen én is bemutatthattam volna. Jó barátom a doktor.

A huncut leányzó azonban sietősen felelt.

— Oh nem, így érdekesebb. És tudja, én biztos vagyok a dolgomban. Csak előbb megvizsgáltatom magam a doktor urral.

Nyílt az ajtó. Barátom, a doktor értelmes és naivan szelid area megjelent a zöldpóztó előtt. Még nem sejtette a végzetét és szólt.

— A következő...
— És a merénylő elegánsan belibeggett.

Leányiskola

— Nos, — kezdtem meginterjülni egy kis „érett“ hölgyet — hogy érzi magát a jól sikerült érettségi után?

— Köszönöm jól. Olyan érdekes, hogy már nem kell magolni. De azért gyakran bejárok még az iskolába. Az ember bemegy és körül néz.

— Milyenek voltak a tanárai?

— Rém okosak. Maga nem is képzele, mennyit tudnak? Az egyik például két óra hosszáig értekezett a görög dnyéről egy zsuron, a Bözsiéknél. Van közöttük, aki fordít, ír, van aki uszóhajnok. Nagyszerű alakok, kár hogy privátin kicsit buták.

— Ne mondja.

— De, egészen komolyan. Nem tudják az embert rendesen szórazkoztatni.

— No ez hallatlan, — feleltem — ugylátszik ninesenek tisztában legelémibb kötelességeikkel.

— Bizony. Pláne az egyik, igaz hogy ez még nagyon fiatal. Ennek sohasem szoktunk köszönni, mert még kicsit tejfölösszáju.

— Milyen?

— Tejfölösszáju. És ennek mondjuk, hogy „kezitesókolom“? Köszönjön ő.

— És köszön?

— Dehogy! Dühös. Már az igazgatónak is szólt.

— És a tanárnók? Őket szeretik?

— Dehogy! Hiszen olyan irigyek. Irigylük fiatalágunkat, az életkedvünket, szóval féltékenyek. Mi csak a tanárokat szeretjük, mert ezek mindig kedvesek hozzánk. A tanárnókat átengedjük a fiuknak, hisz utóvégre nekik is szabad élvezni ebben a mai modern világban. Vagy nem?

Mögtapasztalják a Luna-parkot, de nem tetszik nekik

Tisztelt Szerkesztő Ur! Im, hogy újra csak Temesvárra kerültem, multkori nyakas elhatározásom ellenére, méltónak tartom sajátkezülegi irászatommal tiszteletemet tenni. A minapában, hogy éppen a kukoricakapálásból gyöttem haza, mikoris a munka utáni pihenésképen előkotorászván egy ujságot, hát csak megüti valami a szememet. Nézem közelebről, oszt akkor sül ki, hogy biz ott esmént csak Temesvárra licitálnak. Azt mondja, hogy a temesvári Luna-parkban a nagyuri közönségnek minden nap igen jól el lehet muréztatni. No, mondom, ezt már csak megtapasztalom. hátha valamelyes nekünk való előkelő helyiségről van szó a zsákban. Rögvest tudatom is Estván komám-mal, akit kied is nagyon jól esmér. multkori strandolásunk alkalmából, meg az anyukommal, akit felesleges itt beajánlanom, mivel hogy mindenki tudja, hogy husz év óta a szerelmes oldalbordám, azon irányzatban, miszerint reggel esmént csak kiruccanunk.

Mindkét fentebbi igen megörüle kijelentésemnek, mire is elébb beállítván az ágy alá a vekkert, akit a tavalyi vásáron nyertem karikadobással s jól megvaosorálván, lefeküvénk, hogy reggel jókor talpon lehessünk. Hajnalban aztán az éktelen csilingelésre felriadva ünneplőbe rántván mindhármunkat elhelyezkedék a vonatban, amelyik nagy döcögéssel nekilódult Temesvár fele. Az ut egész jól esett volna. Azonban egy közbeeső tunk volna. Azonban egy közbeeső állomáson tágas szájalás közepette ránkront egy sereg nimöt kofaasszony oszt kezd minket kiszorítani a helyünkől. Ugy suttomban rálépek az egyiknek a papucsára, mire éktelen visitozással átkozza el őseimet hetediziglen, hiába mondtam neki hogy pardony, meg hogy nix táies... nem tud beállni a szája. Végre is hogy elhallgatott, csak Temesváron voltunk.

Leciheledvén megkérdekem egy vasutastól, hogy ungye Luna. Azt mondja, nustyu, de volt azért annyi emberség benne, hogy jobbra mutatott, oszt valami parkfélélet mondott. Hát arra tartottunk.

Általlálalván azon a fene sok heverő sinen, elérünk egy irgalmatlan nagy kerítés elé. Béakarván menni, hát csak élénk gyün egy ember, oszt azt mondja, hogy ide is jegy kell ám. Nem akarván asszonyi társaságban sokat vesztegetni a szót, hát váltok három bilétát s azzal betessékelnék. Nézőnk ide, nézőnk oda... de nem látunk semmit. Megyünk egy jó darabon tovább, akkor jön élénk egy ember. Megkérdekem, hogy hun lehet itt mulatni? Azt mondja, csak este lehet látni valamit. No mondok, mit csinálunk mi estig ebbe az ürességbe? Azt mondja ülünk le egy padra. No, jó, mondok, azzal letelepedünk, az anyukom előkeríti az enivalót oszt alaposan nekilátván egészséggeggel falatozni kezdünk.

Miután jól belaktunk, nekidülünk oszt egy helytünkben elnyom a jótevő hortyogás. Hogy meddig aludtunk, nem tudom, de mire felébredtünk, hát nagy láрма és kiabálás üti meg a fülünket. No mondom, ugy látszik megkezdődött a muréztatás. Azzal föl-kászolodunk és elindulunk arra, amer-rül a legnagyobb láрма hallatszik. Közeledvén, egy fabódé előtt nagy tömeg ember áll, a faállványról megvalaki folyton folyvást kiabál, hogy közelebb, közelebb... Előadás...! No mondom, mit adnak elő az emberek? Azt mondja, itt van a Kis Maud (nem tudom mi lehet) a világ kilencedik csodája. No mondom, hát előadják-e az órámat, amit tavaly ilyenkor vesztettem el, amire meg gorombászkodni kezdett, hogy nebolondozzék az ur, mert kidobatom. Vagy én téged a

vakapáddal együtt, így én. Ezen aztán majdhogy össze nem verekedtünk, de végre mégis csak ő engedett, mert hirtelen ellillant. Arrébb menvén egy bódé előtt valaki váltig kajátja, hogy... móka... móka... Kérdekem mi legyen az. Azt mondja, három labdát kell elfogni. És mit adnak, ha elfogom, így én. Egy flaskó finom bort, így ő. No mondom az anyukomnak, ebbe már megpróbálom a szerencsémét, oszt iszunk egyet rá, amint hogy igaz is. Befizetem a tiz leit, minekutána adnak egy hosszú botot a kezembe. Evvel kell kapkodni, mondják. Azzal elkezdem a kapkodást. Kapkodok vagy egy fél órája, mikor is hirtelen elkiáltja magát a koma, hogy megvan. Erre aztán megáll a játék. Mondom neki, mi van meg? Azt mondja, a három labda. Ekkor veszem csak észre, hogy megfogtam a három golyót. No mondok, ide azzal a borral, mire is tovább álltunk, hogy ne lássák miként isszuk meg azt a finom szőlőnedvet. Még az anyukom is ivott belőle, oly jól esett.

Rögvest nagy jó kedvem kerekedett s mikor tovább kerültünk, ahol zene is volt, váltig biztattam az anyukomat, hogy gyüjjön egy ropogóst eljánni, nem gyűtt. Azt mondta szégyenti magát az uri népségtől. No mondom, pedig husz év előtt nem hogy szégyelted volna, de sőt még maga kínáltad a táncot. Igaz hogy akkor még én is fessebb legény lehettem, aki áldoja van. Evvel aztán csak derekon kapom, oszt jól mögforgatom, mire éktelen visításba kezd. No ugye, csak rájöttél, mi a jó, mondok neki. Azonban hogy mindenki megállt oszt minket nézett, hát felhagytam a veszettséggel. De fránya egy zene volt az, sem csárdás sem nimöt se semmi. Olyan valami néger-ánglius keverék lehetett. Táncolni nem lehetett rá sehogysem magyar módra.

Hogy evvel is beteltünk, hát neki vágunk az utnak, oszt elmentünk oda, ahol a lovakat vezetik körbe. Az uri népség azt mondja rá, hogy lovarda, pedig nem tudom hány lovat varrtak volna ott össze. Mert hogy lópatkolda azt még értem, mert az a mi nyelvünkön kovács, de hogy lovarda, azt már sehogysem értem. Itt is bilétát váltván felülünk. A koma alá egy vasderest adtak, az anyukom egy sárga kanéat kapott, azt mondták rá, hogy szelid, csak ugy mert rá ülni. Én bizony fogtam magam, azt ráhupantam egy jó képű szürkére. Az volt csak a baja, hogy nagyon kicsi volt, oszt a lábam mindétig leért a földre. Ugy hitták hogy poni, biztos ez is valamelyes ánglius féreg volt, mert hogy itt minden az. Hogy elkezdtem a botom-mal nógatni, egyszerre lecsapta a fejét, oszt rugott egyet, hogy azt hittem rögvest lerepülök. Hanem azért csak tartottam magam, mint egy cövek. Mondta is anyukom, hogy éppen így üttem meg odahaza a csődöröket valamikor fiatal legény koromba, mert hogy ő is ugy szeretett belém, mikor lóval vittem neki virágot. Egyszerre nagy nevetést halok. Hátranézek hát látom, hogy a koma nines a lovon, hanem ahelyett mellette fekszik a földön világesufjára meg sok nézőközönség nevettezésére. Olyan kétségbeesve nézett fel a gyepről, hogy magam is megsajnál-tam, oszt gyorsan felsegítettem kény-szerhelyzetéből. No, azt mondja, ő sem ül többet lóra, oszt nagyon keserves képet vágott hozzá, mert kikéncfe-redett egy kicsinség a bokája.

Hogy továbbinaitunk abból a területből elértünk a katonazene pavillójához. Ippeg valami fránya ángliust dudáltak, hát csak letelepedtünk az egyik padra, oszt elhallgatództunk. Mikor készek vótak, megkérdekem az egyiket, hogy mi legyen ennek a becsületes neve. Azt mondja ham... hum... klam... klum... oam... oam... oszt mondott valamit. Mon-

dom nem értem. Azt mondja magyarul ez annyi, mint: Az én babám egy fekete nő! No mondok, nekem is volt babám, husz év előtt, de az fehér volt. Szépen haladt a világ, ha most mindenkinek fekete a babája. Evvel oszt már iszkoltunk is kifelé, nehogy valami furesábat lássunk, mert eddig-ebből is elég volt, no még aztán a vonatunk is indu nemsokára hazafele.

Végre is hogy hazapöfögött velünk a vasut, hát arra a tapasztalatra jutánk, hogy mégis csak jobb a falun fehér babával meg cigánnyal murézni, mint a városban feketével meg avval a fránya jazz-bandával. Aki nem hiszi, sülyedjen el mindkét esizmájába, de nyakig. Evvel is zárván leveletem a szerkesztő urnak nyugodalmas jócekkát kívánván, mindközönségesen maradok tisztelő hive:

Mihály bá.

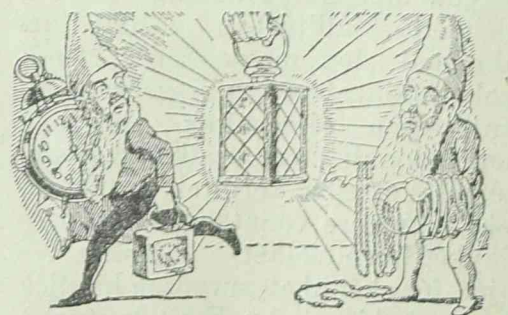
Régi mese

Irta: B. Divéki Géza

Langyos szél-zene zendült a fák haldokló lombjai között, valahol egy harang bus kongással temette a nyarat s a néma madarak a lemenő nap bitorától fázva összebujtak melegedni. Már mélyen bentjártunk az őszben. Én akkor még virgondoztam szőrén a lovakon, este pedig hófehér ágyamban térdelve imádkozni tanított édesanyám.

Alig közeledtem az ötödik élet-éveimhez és én voltam a legvittezebb a tanyai gyerekek között. Édesapám, aki maga is ilyen fiu lehetett, nem féltett az ördögtől sem, édesanyám meg csak imádkozott, mikor valami hőstettet vittem véghez. Pedig alapjában véve jó gyerek voltam. Egyetlen gyenge oldalam volt a mese. Sokszor órákosszat ültem az öreg Están bácsi ölében, mikor egy-egy régi történetet beszélt el abból a jó világból, amikor még nem tudtak puskával löni, hanem csak karddal harcoltak az emberek. Különösen azokon a hosszú téli esteken, amikor kint minden oly fehér volt és a hold fényében csillogott a végtelen hómező. Ilyenkor összeültek a tanyai emberek a tűz vidáman pattogó lángjánál és meséltek régen letűnt, elfelejtett gyönyörű szép meséket! Én meg csak némán hallgattam, aztán lassan lecsukodott a szemem, lecsuklott a fejem, és esendben elaludtam. Álmodtam tovább nagy vitéz, hősi dolgokat, csatáztam az óriásokkal, viaskodtam a kilencefejű sárkánnyal és enyém lett a királykisasszony.

Egyetlen lény volt, akihez szíven igaz szeretetével vonzódtam, Évi, a tisztartóék mosolygószemű, örökké vidám leánya. Egész nap együtt játszottunk s ha olykor leestem valamelyik lóról, ő volt az egyetlen, aki odaszaladt hozzám és esküvel fogadta, hogy nem szól édesanyámnak. Ez a lány volt nekem az egész világ. Ha megfázott, beteg lett, egész nap nem mozdultam el az ágya mellől, amíg csak fel nem gyógyult. Akkor aztán újra köthettük a láncot a kutyatej-virág-ból, újra dalolhattunk s szóhattuk arany sugaras terveinket a jövőbe.

Ki ne volna felvilágosodva arról, hogy jól járó órák, lelkiismeretes órajavitások csakis

GÁCS FERENC órásnál készülnek

Timisoara, Erzsébetváros
Király-tér 12.

GRÓF JENŐ
speciális betegköcsigyártó

BUDAPEST, VIII., József-utca 54. sz.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Negyvenedik fejezet

amelyben megtudjuk, hogy milyen szomorúan végződött Morgó nemzetes ur vacsorája és hogy a furfangos róka ismét becsapja a nemzetes urat.

Egyszer aztán nagy szomorúság vert tanyát szívünkben. Egy rideg, fázos őszi napon, elszakították tőlem Évit. Elvitték messzire, egy másik faluba, valami rokonához, levegőváltásra. Mikor megtudtuk, egész nap sirtunk, de mindhiába. Örök lütséget fogadtunk egymásnak, s hosszan, gyermekesen forrón megcsókoltuk egymást. Én még aztán is sirtam, sokáig, este az imáról is elfelejtkeztem és nagyon komor, szótlán voltam.

Akkor még nem tudtam megmagyarázni, de most már tudom, mi volt velem. Szerelmes voltam, halálosan szerelmes. Gyermekek voltam még, de úgy tudtam szeretni, mint egy felnőtt. Szerettem Évit szívem legforróbb, legmélyebb szerelmével, azzal a féltő, aggódó szerelemmel, amely megbolondítja a felnőtteket, mely mindenkinek elveszi az eszét, elrabolja a nyugalomát.

Egész nap nem tudtam mit kezdeni. Gyáva lettem. Nem mertem már a lovakra sem felülni, este pedig el-elfogott a zokogás. Álmatlan éjszakáimon nagy terv fogamzott meg agyamban. Elhatároztam, hogy fölkeresem Évit, mégha a világ végére is kellene mennem érte. Lám János vitéz is megtalálta az ő Ius-káját, én is csak meg-fogom lenni Évimet. Aztán majd megfogom a kezét és megmondom neki, hogy jöjjön vissza, mert én nem tudok nélküle élni, nincs senkim, akivel játszok, nincs, aki megvigasztaljon, ha megütöm magam.

Egy reggel elindultam. Alig pirkadt az hajnal rózsásan az erdő mögött és a nap első sugarait mutogatta, mikor lábujjhegyen kiosontam a szobából s nekivágtam a végtelen mezőségeknek. Késő este lett mire elértem a szomszéd faluba. A nap már régen lement, az égen milliónyi csillag fénylett, a hold pedig kísérteties fehérbe vont a házakat. Egyszerre kocsit állott meg az uton. Édesapám ült rajta. Leszállt, megfogta a kezemet, rám nézett és kérdezte:

— Hová akarsz menni?

Rá néztem, és akkor láttam, hogy a füle mellett a haja egész ősz már. Elfogott a sirás, majd elkeseredetten tört ki belőlem a szó:

— Éviért! Hozzátok őt vissza nekem. Mért vitték el tőlem?!

Édes apám nem szólt semmit, gyorsan feltett a kocsira és haza hajtott. Egész uton szótlán volt, én meg a nagy sirásba elaludtam a kocsin. Otthon ágyba fektettek, oda-jött hozzám édesanyám és együtt imádkoztunk.

Másnap a városba vittek iskolába, s lassankint egészen elfeledtem Évit, a tanyát, a lovakat s az egész gyermekkoromat. Csak néha, néha jut eszembe egy-egy régi mese, Están bácsi meséje, amikor langyos szél-zene zendül a fák haldokló lombjai között, valahol egy harang bus kongással temeti a nyarat, s a néma madarak a lemenő nap bíbortól fázva összebujnak melegedni.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

A vacsorázó társaság elfogadta Füllentő Csalavér indítványát és mindenki sorra elmondott valami vidám történetet. Az egyes történeteken nagyokat kacagtak és közben természetesen még nagyobbakat íttak. A hangulat nagyon emelkedett volt és Bömbölnői Bömbölnő Bölemér, aki az este az első felköszöntőt mondotta a nemzetes urra, jókedvében gyakran kiáltozott:

— Tyuhaj, sose halunk meg.

Végre aztán Füllentő Csalavérra került a sor, hogy ő is mondjon el valami érdekes élményt.

Mielőtt azonban hozzákezdett volna, ezt mondotta:

— Egy kicsit fülledt idebent a levegő, azért engedje meg kamarás ur, hogy kinyissam az ablakot.

Ezzel a háta mögött levő ablakot teljesen kitérte. utána pedig beszélni kezdett.

—Hát egyszer volt valahol, mindegy hogy hol, volt egyszer egy gazdag ur és annak egy fiacskája. A gazdag ur nem ette kanállal a tudományt és ravasz szomszédja sokszor megtréfálta. Egyszer együtt mentek el vadászni és a furfangos szomszéd ismét felhasználta az alkalmat, hogy a gazdag urat jól becsapja. Azt mondta neki, hogy tud egy helyet, hol a vadméhek sok mézet rejtettek el. A gazdag ur nagyon szerette a mézet és ezért készségesen követte a furfangos szomszédot. Megérkeztek a jelzett helyre és ott a furfangos szomszéd azt mondta a gazdag urnak, hogy csak keresgéljen a földön a lombok között, mert ott van a méz elrejtve. A gazdag ur túlközel hajolt a lombokhoz és egyszerre csak jobbról-balról két hatalmas ütést kapott a fejére. Az történt ugyanis, hogy a lomb közé egy másik vadász csapatát rejtett és az csapta meg a gazdag ur fejét.

Mindenki nevetett, csak éppen Morgó Mackó nemzetes ur nem, mert ez a történet emlékeztette őt arra, amikor a faluban mézkeresés közben belekerült a parasztgazda csapatjába.

— De ez még mind semmi, — folytatta elbeszélését Füllentő Csalavér, — mert csak most jön a java. A gazdag ur mindenképpen azon fáradozott, hogy kikerüljön a csapatból, amely erősen fogta és addig huzgálta a fejét, amíg az kijött ugyan a csapatból, de a fejébőre ott maradt. Azóta a gazdag ur parókát hord.

Olyan hahota támadt a teremben, hogy a falak szinte beléreszkettek. Füllentő Csalavér ekkor megkérdezte a vendégsereget:

— Szeretnék-e önök tudni, kedves barátaim, hogy ki az a gazdag ur aki ilyen csúfosan megjárta?

A nemzetes ur kezdte magát kényelmetlenül érezni.

A társaság valamennyi tagja pedig kiabálta:

— Halljuk! Halljuk a nevét!

Füllentő Csalavér ekkor hirtelen felállt, egy gyors mozdulattal lekapt a nemzetes ur fejéről a parókát és a parókával együtt kiugrott az előre kinyitott ablakon. Kívülről kiáltott be azután:

— A póruljárt gazdag ur senki más, mint Morgó Mackó ökelme, aki most ül az egész társaság előtt kopaszon. n járattam vele a bolondját. És elárulom a tisztelt vendégszornak azt is, hogy az én nevem nem Füllentő Csalavér, hanem Furfangú Fülöp. Én vagyok a huncut róka, aki a nemzetes urat már számtanszor becsaptam. És becsaptam ma is, mert a királyi kitüntetés és a kamarási címet is én találtam ki a számára. Hahaha!

Ezzel kacagva elfutott az éjszaka-bába.

Az egész vendégsereg pedig torokszakataiból hahotázott:

— Hahaha! Hahaha!

Morgó Mackó nemzetes ur eleinte, úgy állott ott, mint a sóbálvány. Nem tudta, hogy mit is tegyen hirtelen. Nem ért rá azonban sokat töprengeni, mert az egész társaság gunyolódott rajta. És a lármából is kihallatszott Tarkaszarka Terka szava, aki ezt a gunyverset eseregte:

Kopasz Mackó hehehe,
szórtelen a feje
nagyszerű egy lángelme,
kamarás ur ökelme.

A nemzetes urat elfutotta a harag, felkapott az asztalról egy nagy tálat és azt teljes erejéből Tarkaszarka Terka felé dobta. A szarka azonban a veszedelem elől elszállt és a hatalmas tálat Agyarosi Balambér, a vaddisznót találta el és annak homlokán darabokra törött.

Agyarosi Balambér dühében rettenetes ordított és felkapott egy hatalmas boroskancsót, hogy a nemzetes urhoz vágja. Azonban eltévesztette a célt és a lámpát találta el, mely a szoba közepén függött. A lámpa összezuzódott. Erre természetesen a teremben egyszerre nagy sötétség lett. És a sötétségben általános verekedés támadt.

Valamennyi vendég arra felé rohant, ahol a nemzetes ur volt. A sötétségben csak lihegés és püfölés hallatszott. Morgó nemzetes ur védekezett, ahogy tudott és osztogatta az ütéseket jobbra is balra is. Azonban a tulerővel szemben nem tudott sokáig helyt állani és végre is a földre teperték.

A vendégek azután egymásután igyekeztek kifelé a sötét szobából. Végre a földön fetregő nemzetes ur egyedül maradt. Fájó sebeivel

csak nagysokára tudott feltápászkodni. Előkotórászt zsebéből a gyufát és annak világánál körül nézett. Irtozatos kép tárult eléje. A verekedésben a vendégek tönkretették valamennyi tányérját, poharát és üvegét. Sőt a legtöbb szék is törve hevert a padlón.

A nemzetes ur nyögve a veréstől már le akart feküdni, mikor eszébe jutott, hogy Muncurkó után nézen. Felkeltette Hümmöge Zsuzsánna néne szakácsnőt, aki már korábban lefeküdt és vele együtt végigkereste az egész házat. Majd kiment az udvarra és a ház elé és ott keresték Muncurkót. Eltelt az egész éjszaka a kereséssel, amíg végre rátaáltak Muncurkóra. És akkor kiderült, hogy a ravasz róka, amikor az este a fiatalságot kiküldte játszani, az almaborba, amelyet számukra kivitt, álomport kevert. A sok bocs és bocskisasszony mind elaludt és a róka valamennyit a disznóólba cipelte, melynek ajtaját rájuk zárta.

Korán reggel volt, amikor lefekték. Morgó nemzetes uram sajgó derekával ott feküdt az ágyban és alvás előtt még így morfondírozott.

— Mordizomadt! Saját házamban ilyen csúfosan megjárta. Most megint hozhatok a városból egy másik parókát és amíg az megjön, újra nem mehetek ki a házból.

Alagut épült

a vasuti kocsik fertőtlenítésére

Temesvár, augusztus 7.

A Zyklon eljárás, melyet a temesvári önkéntes mentőtársulat honosított meg Romániában, hatalmas lépéssel haladt előre és evvel kapcsolatban országunk közegészségügye is erős ivelésben követi a nyugati államokat. Nem kevesebbről van szó ugyanis, mint arról, hogy a CFR vezérigazgatója Bukarestben egy légmentesen elzárható, hatalmas vasszerkezetű csarnokot (alagut) építtetett, melyben a vasuti vagonokat Zyklon eljárás mellett fertőtleníteni és ugyanígy történik meg azoknak a vagonoknak fertőtlenítése is, melyekben valamilyen ragályos betegségben szenvedő utast szállítottak. Ezen nagyjelentőségű intézmény csak a napokban kezdte meg a legnagyobb csendben működését, melynek eredményei megnyugvással tölthetik el az utazó közönséget, melynek főleg a poloskák számtalan éjszakáját megrontották már. A hatalmas fertőtlenítési alagutat a weimári I. Bühring-féle gépgyár építette, míg a Zyklonnal való gázolást és az ezzel kapcsolatos tennivalókat De Viotte M., az önk. mentőtársulat főtitkárja tanította be, ki mint szakértő és mint a cég képviselője az alagut átadásánál is részt vett. Örömmel üdvözljük ezen újítást, mely bizonyos tekintetben a most már hasonló Zyklon gázolásokkal is foglalkozó mentőtársulatot is igazolja és legujabb mellékfoglalkozásuk iránt még több bizalmat gerjeszt.

Az ugorka besavanyításának

idejére ajánlok kitűnő minőségű

ecetszeszt és hozzávaló jóminőségű fűszereket

FISCHER SAROLTA

Timisoara—Gyárvaros, Gyárudvar-utca- és Iskola-utca sarok, lépcsőfeljárát.

Házhelyek

építőanyaggal

Kardos-telepen

heti 2-300 lei

részletre!

Felöltőszerű gummikabát 700 lei
Angol szövetgummikabát 1100 lei

Szőnyeg és Linoleumház

Idei gummifüredősapkák 25 leitől kezdve.
Nagy választék mindennemű fürdőcikkben.

Tulajd.: POPPER GYULA IV., Bul. Berhelot (Kossut-u.) 8. Kobelt-ház Tel. 18-75

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

21 éves fiatalember keresi urileány érdeknélküli ismeretségét. Leveleket „Urileány legyen” jellegre a kiadóba.

Alkalmazás

Házmasternek felvétetik fiatal házaspár. Az asszony bejárónőnek. Zimmermann, Erzsébetváros, Teleky-utca 2. (1059)

Allást keres

8 osztályt végzett fiatalember perfekt román és magyar nyelvet bírja, irodai állást keres. Leveleket „Szorgalmas” jellegre kérek a kiadóba.

Ígyes kezdő hivatalnoknál állást keres azonnali belépésre. Szíves meghívást „Német” jellegre a kiadóba.

Lakás

Ház 2-3 szobával, kerttel, bérbe kerestetik. Cim a kiadóban. (1074)

3 szobás családi ház kerttel együtt bérbeadó a viztorony és Vadászerdei-ut között. Megtudható ugyanott a cementházban Tóthnál. (1077)

Adas-vétel

2 öltöny középtermetre eladó. Gyárvaros, Liget-ut 9. fl. 2/a.

Kardostelepen a Piac-tér közelében 240 öltöny nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Benz-autó 18-45 HP. 6 üléssel kitűnő karban előnyösen eladó. Friedrich Testvérek gépgyárában Timisoara. (1067)

4-5 szobás ház kerttel, lehetőleg villamos megálló közelében, kedvező fizetési feltételek mellett megvételre kerestetik.

Különléte

Bérbeadnám hosszabb időre ujjonnan épülő 2 szobás házat annak, aki az építkezéshez hozzá segít. Érdeklődni lehet Belváros, Mercy-utca 1., a házmasternél.

MOZI.

Belvárosi Mozi: Vasárnap és hétfő (Augusztus 7. és 8.)
Gyár. Mozi: Szerda és csütörtök (Augusztus 10. és 11.)
Mehalai Mozi: Szombat (Aug. 14.)

Istenek, emberek és állatok

Nagy szenzációs film még nem látott kalandokkal és élményekkel. Naia, indiai táncosnő megnató, szenvedélyes szerelme egy európai iránt. Az aidozatok, melyeket hoz és a veszélyek, miknek lépten-nyomon kiteszi magát, csak hogy szerelmét forradalmár honfitársai karmaiból kiszabadíthassa.

Főszerepekben:

Ellen Kürthy, Mészáros Gyula

Monopol: Ero-film Brasov.

Az előadások kezdete: 6 és 9 óra kor
Vasárnap 4, 6 és 9 órakor.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a
Petöfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688)

Ugyanott téglák is kaphatók.

**Mész
Cement
Gipsz
Építőanyagok**

Ifj REITER SIMON
TIMIȘOARA, KÜTIL-TÉR
Telefon 238

Egy fiatal segéd

ki a kirakatredezésben is jártas, azonnali belépésre felvétetik.

WINTERNITZ divatruház
Belváros, Löffler-palota.

**Mintaraktár
megnyitás!**

Mintaraktáromat a Józsefvárosban, Pucher cserépkályhagyáros házában Uri-utca 6. szám alatt megnyitottam. Óriási választék a legolcsóbbtól a legfinomabb butorig

Megtekinthető véteikényszer nélkül. Pénzszűke és helyszűke miatt butoraimat feltűnő olcsó áron adom el.

SCHUSTER Főüzlet és gyár: Temesvár III., Korona-u. 14.
(A sárga villamos végállomás) Telef. 11-91

Ujjisodán olcsó házhelyek

kedvező feltételek mellett eladók

Építkezést elősegítjük.

Temesvári Hitelbank

(Moravetz könyvkereskedés mellett)

Fizessen elő a Déli Hirlapra!

A Moldovan és Társa Tükör- és Üvegyár Részv.-Társ. munkásai ezton tudatjuk, hogy

Moldován Béla

urat,

a megtestesült jó munkaadót, áldásdus működésének legszebb korában az általunk rajongásig szeretett kenyérdönkát a halál elragadta tőlünk.

Soha el nem muló fájdalommal siratjuk!

A Moldovan és Társa Tükör- és Üvegyár R.-T. igazgatósága és felügyelőbizottsága szomorodott szívvel jelenti, hogy alapítótágja

Moldován Béla ur

ma reggel 4 órakor hosszas és kínos szenvedés után 50 éves korában elhunyt.

A vállalat megalapítója olyan pótolhatatlan ürt hagyott köztünk hátra, hogy emlékét szívünkbe zárva, örökké meg fogjuk őrizni.

Nyugodjék békében!

A Moldovan és Társa Tükör- és Üvegyár Részv.-Társ. tisztviselői a fájdalomtól mélyen sujtva, tudatják, hogy szeretett főnökük

Moldován Béla ur

a vállalat alapítója, elköltözött az élők sorából.

Emlékét soha el nem muló szeretettel szívünkbe zárjuk!

Köszönetnyilvánítás.

A FARMACON gyógyárunagykereskedés tisztviselői ezton is hálás köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik szeretett főnökük

Ernst Aladár ur

gyógyszerész

hirtelen elhunytá alkalmával főnökük temetésén megjelentek.

Temesvár, 1927 augusztus 6.

A Farmacon gyógyárukereskedés tisztviselői.

Köszönetnyilvánítás.

A FARMACON gyógyárunagykereskedés tulajdonos beltágjai ezton is szívből jövő köszönetüket és hálájukat tolmácsolják mindazoknak, akik a cég gyászában, társuk

Ernst Aladár ur

gyógyszerész

tragikus elhunytá alkalmával osztoztak, végtisztességén megjelentek és gyászukat enyhíteni igyekeztek.

Temesvár, 1927 augusztus 6.

A Farmacon gyógyárukereskedés beltágjai.